

SLEPI IN SPORAZUMEVANJE

Slepota ali izguba vida je **oblika invalidnosti**, ki pri ljudeh vzbuja strah, to pa le zaradi tega, ker je slepota v današnjem svetu velik **tabu**. Veliko ljudi si ob omembi slepega človeka predstavlja nekoga z velikimi črnimi sončnimi očali in belo palico v roki. Nekateri celo menijo, da so slepi ljudje take vrste **invalidi**, da potrebujejo pomoč na vsakem koraku. Ne vedo pa, da so slepi ljudje lahko popolnoma **samostojne osebnosti**, ki se zelo dobro znajdejo v prostoru in času, v katerem živimo.

Vid je zelo pomemben del človekovega življenja, saj je kar **86 odstotkov dražljajev**, ki jih človek prejme, **vidnih**. Tako videči ljudje zaznavamo prostor ter se v njem orientiramo predvsem preko vidnih dražljajev, medtem ko je ta možnost **slepim onemogočena**, pa vendar se lahko v različnih situacijah zelo dobro znajdejo. To jim **omogočajo druga čutila**, predvsem **sluh in tip**, ki se po izgubi vida zelo **okrepita**. Osnovni pripomoček pri hoji je **bela palica**, ki jim omogoča vsaj približno predstavo prostora, v veliko pomoč pa so jim tudi **posebej izšolani psi**.

Izguba vida pri odrasli osebi še posebej v prvih mesecih pomeni **mejno življenjsko situacijo**, ko se v hudi stiski prizadeti posameznik in njegovi bližnji soočijo s temeljnimi, **eksistencialnimi življenjskimi vprašanji**: človeško **krhkostjo** - sprašujejo se naprimer "kaj sploh lahko še počnem v življenju", **osamljenostjo** in z vprašanjem samega **smisla življenja**, torej čemu bi sploh še živeli? Izguba vida je lahko **izziv**, ki marsikoga za vedno vrže na kolena, da se ne more več dvigniti iz depresije ali pa ostane večni nezadovoljnejš.

Nekoliko drugače pa je to pri **otročih**, ki so slepi oziroma slabovidni že od rojstva, saj ti lahko osvajajo program redne osnovne šole, le da **potrebujejo drugačne metode** in pripomočke ter pomoč **tiflopedagoga**, to je strokovnjaka za poučevanje slepih in slabovidnih.

Da bi se lažje vključili v današnjo družbo, morajo **znati** slepi tudi **brati in pisati**, kar pa jim omogoča **Braillova pisava**, katero jo je **v prvi polovici 19. stoletja** izumil slepi francoski učitelj **Louis Braille**. S kombinacijo izbočenih pik v celici, ki predstavljajo dogovorjene znake, znajo slepi ljudje napisati in prebrati **vse**.

V sodobnem času jim je na voljo **veliko dodatne opreme**, s katero lahko lažje dostopajo do informacij:

- **Braillova vrstica**, nekakšna tablica, ki z računalniškega zaslona besedilo »prevede« v Braillovo pisavo in omogoča branje digitalnih informacij v fizični obliki
- **Braillov tiskalnik**, ki besedilo v Braillovi pisavi natisne na poseben papir
- **sintetizator govora**, ki napisano računalniško besedilo prevede v zvočni zapis
- **elektronso povečalo**, ki slabovidnim pomaga naprimer pri izpolnjevanju obrazcev tako, da s pomočjo vgrajene kamere besedilo poveča.

Velika **slabost** te opreme pa je njena **cena**, saj je le za barvno elektronsko povečalo potrebno odšteti okoli 2 milijona tolarjev, za prilagojeno računalniško opremo za slepe pa

celo več kot 4 milijone tolarjev, **država** pa jim v informacijski dobi še vedno **brezplačno** priskrbi le prilagojen pisalni stroj in belo palico...